

lite deficere. In lachrymis seminat: in gaudio metet. Quid enim freres mei: Ipse agricola qui pcedit cum aratro et portat semen: nonne aliquando frigidus est ventus: et imber deterret: attendit celum: videt triste diem: tremat frigore: et tamen pcedit et seminat: Li met enim ne cum triste dies attedit: et expectat die letum: ne tempus transcat: et non inueniat quod metat. Nolite differre fratres mei: seminate in hyeme: seminate bona opera: et cum ploratis: quia qui seminat in lachrymis: in gaudio metent. Mittunt semina sua: bonam voluntatem et bona opera. **Euntes ibant et flebant: mittentes semina sua.** Quare flebant: Quia inter miseros erant: et miser erant. Melius est frater meus: ut nullus sit miser: quam ut tu facias misericordias. Qui enim ut faciat misericordiam optat esse miseros: crudeliter habet misericordiam. Quod si medicus: ut exerceret artem suam: optaret esse multos egrotos: crudelis medicina esset. Melius est ut omnes sani sint: quam ut exerceat ars medici. Melius est ergo ut omnes beati regnent in illa patria: quam ut sint quibus impeditur misericordia. Tamen quod diu sunt quibus impendatur misericordia: non deficiamus in ista eruna mittere semina. Et si cum fletu seminamus: tamen cum gaudio metem. In illa enim resurrectione mortuorum recipiet quisque manipulos suos: id est fructum seminis: coronam gaudiorum et exultationis. Tunc erit triumphus letantium: et ipsi morti insultant: in qua gemebatur. Tunc dicet morti: Ubi est mors contentio tua: Ubi est mors acule tuus. **Sed quare iam gaudent: Quia portant manipulos suos: Quia euntes ibant et flebant: mittentes semina sua.** Quare mittentes semina sua: Quare autem hoc: Quia qui seminat in lachrymis in gaudio metent.

In isto psalmo exhortati vos fuimus: maxime ad faciendam misericordiam: quia hinc ascendit: et videtur quia ille cantat canticum graduum qui ascendit. Memerote: nolite amare descendere: et non ascendere: sed et de ascensione cogitate. Quia qui descendebat de hierusalem in hiericho: incidit in latrones. Non descenderet: et non incideret in latrones. Jam ergo Adā descendit et incidit in latrones. Omnes enim nos Adā sumus: sed transiit sacerdos et contempsit: transiit leuites et contempsit: quia lex sanare non potuit: Transiit samaritanus quidam: id est dominus noster Iesus christus. Illi enim dictum est. Nonne verum dicimus quod samaritanus es et de-

monium habes: Ille autem non dixit: non sum samaritanus: sed dixit: ego demonium non habeo. Samaritanus sicut interpretatur custos. Si diceret: non sum samaritanus: diceret non sum custos. Et quis alius custodiret: Be inde ponens similitudinem: transiit samaritanus et fecit cum illo misericordiam sicut scitis. Facebat autem in via vulneratus: quia descendit. Transiens samaritanus non nos contempsit: curauit nos: leuauit in iumentum in carne sua: produxit ad stabulum: id est ad ecclesiam: commendauit stabulario: id est apostolo: dedit duos denarios ut curaret. Caritatem dei et caritatem proximi: In his duobus enim preceptis tota lex pendet et propheta. Dixit autem stabulario. Si quid apostolus erogaueris in redendo reddam tibi. Amplius erogauit apostolus: quia cum omnibus apostolis promissum esset: ut acciperent tantum milites christi stipendia a puincialibus christi: ille manibus suis laborauit: et annonas suas puincialibus donauit. Via facta sunt: si descendimus et vulnerati sumus: ascendamus ceterum et proficiamus ut pueniamus.

Explicit Tractatus de psalmo CXXV.

Incipit Tractatus de psalmo CXXVI.

Iter omnia cantica quibus est titulus canticum graduum. Iste psalmus aliquid amplius in titulo accepit quod additum est Salomonis. Sic enim prenotatur **Canticum graduum Salomonis.** Itaque fecit nos intentos inuitationis titulus ceteris. Est quoniam quare sit additum Salomonis: Nam quod sit canticum graduum: non opus est sepe repetere. Plura enim hinc dicta sunt: quia cantat: ascendentis vox in affectu pietatis et caritatis: ad illam supernam hierusalem: cui suspiramus: quod diu pegrinamur: et ubi letabimur cum a peregrinatione redierimus. Ascendit ad hanc omnis qui proficit: cadit ab hac omnis qui deficit. Nec pedibus ascendere querat: nec pedibus descendere putes: Amado deum ascendis: amado seculum cadis. Sunt ergo ista cantica amantium et quodammodo sancto desiderio flagrantium. Ardēt qui ista cantant ex corde: quorum etiam cor ardens inuenit in moribus: in bona conuersatione: in opibus secundum precepta dei: in contemptu temporalium: in caritate eternorum. Sed quare sit additum Salomonis: quoniam in spirauerit dominus dicam caritati vestre. Salomon erat tempore suo filius Dauid: magnus ille per quem sancta precepta et salubra monita: et diuina sacramenta spiritus sancti in diuinis litteris optus est. Nam ipse Sa-

Alia fra. cientes au. venient cu. stratione. pportantes.

lomon mulierum amator fuit: et reprobatus est a deo: et usque adeo lacus illi fuit illa cupiditas: ut a mulieribus etiam idolis sacrificare cogere: sic de illo scriptura testis est. Sed si illo cadente que per illum dicta sunt delerent: iudicaretur quia ipse dixerat: non quod per illum dicta erant. Optime igitur etiam hoc egit misericordia dei et spiritus eius: ut quicquid boni per Salomonem dictum est: deo tribueret: peccatum autem hominis homini. Quid mirum quia in populo dei cecidit Salomon: In paradiso non cecidit Adam: Non cecidit angelus de celo: et diabolus factus est: Ideo docemur in nullo hominum spem esse ponendam: quia et iste Salomon edificauerat templum domino: in typo quod dicitur et in figura future ecclesie et corporis domini. Unde dicit in euangelio: Soluite templum hoc: et in triduo excitabo illud. Quia ergo ipse edificauerat illud templum: edificauit sibi templum verus Salomon dominus noster Iesus christus verus pacificus. Nomen enim Salomonis interpretatur pacificus. Est autem ille verus pacificus: de quo dicit apostolus: Ipse est enim pax nostra qui fecit utraque unum. Ipse est verus pacificus: qui duos parietes et diuerso venientes in se copulauit: quibus factus est lapis angularis. Clementem populum ex circumsione credentium: et venientem populum ex preputio gentium: et ipsorum credentium fecit unam ecclesiam de duobus populis: et factus est illis lapis angularis: et ideo verus pacificus: quia verus Salomon. Salomon autem ille filius David de muliere Bersabee: rex in israel: figuram gestabat huius pacifici quoniam templum edificauit. Ideo ne illum putes Salomonem qui edificauit domum deo: alium Salomonem tibi ostendens ista scriptura: sic cepit in psalmo

Expositio psalmi.

Domi dñs edificauerit domum: inuani laborauerunt edificantes eam. Boninus ergo edificat domum: dominus Iesus christus edificat domum suam. Laborant multi in edificando: sed si non ille edificet: inuani laborauerunt edificantes eam. Qui sunt isti qui laborant edificantes: Omnes qui in ecclesia predicant verbum dei: ministri sacramentorum dei. Omnes currimus: omnes laboramus: omnes edificamus modo: et ante nos cucurrerunt: laborauerunt: edificauerunt. Sed nisi dominus edificauerit domum: inuani laborauerunt edificantes eam. Ideo quosdam videtes ruere apostoli: et proprie Paulus ait: Dies obseruat

et annos et menses et tempora: timeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. Quia nouerat se intus a domino edificari: plangebatur istos: quod siue causa laborauerat in eis. Nos ergo loquimur foris: ille edificat intus. Quod audiatis nos aduertimus: quid cogitatis ille solus nouit qui cogitationes vestras videt: Ipse edificat: ipse monet: ipse terret: ipse se intellectum aperit: ipse ad fidem applicat: sensum vestrum: et tamen laboramus et nos tanquam operarij: sed nisi dominus edificauerit domum: inuani laborauerunt edificantes eam. Que autem domus dei: ipsa et ciuitas. Bonus enim dei populus dei: quia domus dei templum dei. Et quid dicit apostolus: Templum enim dei sanctum est: quod estis vos. Omnes autem fideles qui sunt domus dei: non solum qui modo sunt: sed et qui ante nos fuerunt: et iam dormierunt: et qui post nos futuri sunt: adhuc quod nasci habent in rebus humanis usque in finem seculi: congregati in unum fideles innumerabiles: sed deo numerati: de quibus dicit apostolus. Nouit dominus qui sunt eius: grana illa que mogramunt inter paleas: que massam unam factura sunt quoniam area in fine mundi fuerit ventilata. Omnis ergo numerus fidelium sanctorum ex hominibus commutandorum ut fiat ecclesie angelis dei: adiuncti etiam ipsis angelis qui modo non peregrinantur: sed expectant nos quoniam a peregrinatione redeamus: omnes sicut unam domum faciunt: et unam ciuitatem: ipsa est hierusalem. Habet custodes. Quomodo habet edificantes laborantes ut edificent: sic habet et custodientes. Nam ad custodiam pertinet quod dicit apostolus. Timeo ne sicut serpens Euam seduxit astucia sua: sic et vestre mentes corrumpantur a castitate que est in christo. Custodiebat: cautus erat: vigilabat quantum poterat super eos quibus preerat. Et episcopi hoc faciunt. Nam ideo altior locus positus est episcopis: ut ipsi super intendat: et tanquam custodiant populum. Nam grece quod dicitur episcopus: hoc latine superintenditor interpretatur: quia superintendit: quia desuper videt. Quomodo enim vinctori altior sit locus ad custodiendam vineam: sic et episcopis altior locus factus est. Et de isto alto loco picula redditur ratio: nisi eo corde stemus hic: ut humilitate sub pedibus vestris simus: et per vobis oremus: ut quod nouit mentes vestras ipse custodiat: quod nos intrantes: vos exentes possumus videre. Usque adeo autem non videmus quid cogitatis in cordibus vestris: ut neque quod agat in domibus vestris videre possimus. Quomodo ergo custodimus

Quo hoies: q̄tum possim? q̄tuz accipi-
mus. Et quia nos sicut hoies custodim?
et p̄fecte custodire nō possumus: ideo sine
custode remanebitis: Absit. Nā vbi ē ille
de quo dicit. **Nisi dñs custodierit
ciuitatē: inuanū laborat q̄ custo-
diunt eam.** Laboramus in custodiēdo:
sed vanus est labor noster: nisi ille custodi
at: qui videt cogitatōes vestras. Custodit
ille cū vigilatis: custodit et cū dormitis. Il-
le enī dormiuit in cruce semel et resurrexit:
iam non dormit. Estote israel: q̄ non dor-
mit: neq̄ dormitabit q̄ custodit israel. **Eia
fratres si volumus sub ymbra alarum dei
custodiri: custodimus enim vos ex officio
dispensatiōis: s̄ custodiri volum? vobiscū
tanq̄ vobis pastores sum? s̄ sub illo pas-
tore vobiscū oues sum? Tanq̄ vobis ex
hoc loco doctores sum? sed sub illo vno
magistro in hac schola vobiscū cōdisci-
puli sumus. Si volumus custodiri ab illo
qui humiliatus est p̄pter nos: et exaltatus
est ad custodiēdos nos: humiles sim? Ne
mo sibi arroget aliquid: nēo habet aliquid
boni: nisi ab illo acceperit qui solus bon?
est. Qui autē sibi voluerit arrogare sapien-
tiam: stultus est. Sit hūilis vt veniat sapi-
tia et illuiet illū. Si autē aq̄q̄ veniat in illū
sapiētia: putat se esse sapiētē: ante lucē sur-
git: et ambulat in tenebris. Et qd̄ audit in
isto psalmo: **Inuanū est vobis an-
te lucem surgere:** Quid est: inuanū est
vobis ante lucē surgere: Si surgatis ante-
q̄ surgat lux: necesse ē vt in vanitate rema-
neatis: quia i tenebris eritis. Surrexit lux
nostra christus: bonū est tibi vt surgas p̄
christū: nō surgas aq̄ christū: Qui surgūt
ante christū: Qui se volūt p̄ponē christo.
Et q̄ sunt q̄ se volūt p̄ponere christo: Qui
volūt hic excelsi esse: vbi humilis ille fuit.
Sunt ergo hic huiles si volūt ibi esse excel-
si vbi christus excelsus est. Ait enī de his
qui illi adheferāt fide: in quibus et nos su-
mus: si et nos puro corde i illū credimus:
Pater inquit: quos mihi dedisti: volo vt
vbi ego sū et ibi sint meci. Magnū donū:
magna gratia: magna p̄missio fratres mei.
Et quis non vult esse cū christo vbi ē chri-
stus: s̄ iā excelsus christ? **Uis ibi eē vbi
est excelsus: Esto huilis vbi et ille hūil fuit.**
Propterea illis dic̄ ip̄a lux: **Nō ē discipu-
lus sup magistrū: nec seru? sup dñm suuz.**
Qui volebāt discipuli esse sup magistrū: et
fui volebāt eē sup dñm suū: aq̄ lucē vole-**

bant surgere: et inuanū ibant: quia nō post
lucē ibāt. Illis ergo dic̄ iste psalm?: **Inua-
num ē vobis ante lucē surgere.** Talcs erāt
filij Zebedei: qui aq̄q̄ bulliarētur scdm
passionem dñi: iam sibi loca eligebāt vbi
federēt: vnus ad dexterā: alter ad sinistrā.
Ante lucem volebant surgere: ideo inua-
num ibant. Reuocat illos dñs ad humili-
tatem cuz hoc audiret et ait illis: **Potestis
bibere calices quē ego bibiturus sū: Ego
veni humilis esse: et vos aq̄ me vultis esse
excelsi: Quo ego eo: illuc seq̄mini ait.** Nā
si hac vultis ire quo ego nō eo: inuanū est
vobis ante lucē surgere. Et Petrus ante
lucem surrexerat: qñ cōsiliū dño dare vo-
lebat: vt nō pateret p̄ nobis. Dixerat enī
ille de passione sua in qua salui futuri era-
mus: de ipsa hūilitate: humilis enī passus
est. Cū ergo de passiōe sua futura diceret:
expauit Petr?: qui illū pauloate dixerat
filij dei: timuit ne moreret: et ait illi. Absit
a te dñe: p̄pit? esto tibi: nō fiet istud: An-
te lucē volebat surgere: et luci p̄siliū dare.
Sed quid fecit dñs: Fecit illū vt post lucē
surgat. Redi post me sathanas. Ideo enī
sathanas: quia ante lucē vis surgere: redi
post me vt ego p̄cedaz: tu sequaris. Quo
ego eo: illuc eas: non q̄ tu vis ire: illuc me
velis ducere. Ergo illis q̄ volebāt ante lu-
cem surgere dicit psalm?: **Inuanū est vo-
bis ante lucē surgere. Et qñ surgimus: Cū
fuerim? humiliati. Surgite? posteaq̄
sedist.** Surrectio exaltatiōez significat:
sessio humilitatē significat. Alijs locis in-
telligitur sessio in honore iudicandi: alijs
locis humilitatem ostēdit: Quō in hono-
re iudicandi sessio: Sedebitis sup duode-
cim sedes iudicātes duodecim trib? israel.
Quō in signo humilitatē sessio: Hora sex-
ta dñs fatigat? sedit ad puteū. Fatigatio
dñi infirmitas dñi fuit: infirmitas virtutē:
infirmitas sapiētie: sed ip̄a infirmitas hu-
militas. Ergo si sedit ex infirmitate: sessio
illa hūilitatē significat. Et ipsa sessio ip̄s?
id est humilitas ip̄s: ipsa nos fecit saluos:
quia quod infirmū ē dei: fortius q̄ homi-
nes. Ideo dicit i quodā psalmo: **Bñe tu
cognouisti sessionem et resurrectionē meā:
id est humilitatē meaz: et exaltationē meā.**
Quid ergo vos ante lucē vultis exaltari
o filij Zebedei: Sic enī loquimur: et ip̄os
potius nominemus qui nō nobis irascūtē:
quia ideo de ill' ista cōscripta sūt: vt alij ca-
uerent superbā: in qua ip̄s correcti sunt.

Alla fra.
frustra vigi-
lat q̄ custodit
eam.

Alla fra.
Inuanum

Alla fra.
postq̄ federi-
tis.

Qui ergo vultis ante lucem surgere: inua-
nū est vobis. Exaltari vultis anteq̄ humi-
liemini. Dñs ipse vester qui est lux vestra:
humiliatus est vt exaltaret. Audite Pau-
lum dicentē: Qui cū in forma dei esset nō
rapinā arbitrat⁹ est esse eq̄lis deo. Quare
illi non erat rapina: Quia natura erat: q̄a
in hoc natus erat vt esset equalis illi a quo
genit⁹ est. S; qd fecit: Propter nos semet
ipsū exinaniuit formā serui accipiēs: in si-
militudine hoīm factus et habitu inuētus
vt homo: huiliavit semetipm factus obe-
diens vsq; ad mortem: mortē autē crucis.
Hec est sessio ipsius. S; audi resurrectionem:
ppter quod deus illū exaltauit ⁊ do-
navit illi nomē quod ē sup omne nomen.
Iam vos ad illud nomē festinat: surgite:
sed postea q̄ sedistis. Surgere vultis: sed
primo sedete: et surgens ab humilitate ve-
nis ad regnū. Nam si p̄cipis regnū: cadis
a regno anteq̄ surgas. Potestis bibere in
quit calicem quē ego bibiturus sum: Et il-
li. Possim⁹. At ille: Calicē inqt meū bibe-
tis: sedere autē ad dexterā vel ad sinistram
meā ait: nō est meū dare vobis: alijs patū
ē a p̄e meo. Quid ē: nō ē meū dare vobis:
Non est meū dare supbis: hoc enī adhuc
erāt. S; si vult illud accipe: nolite eē qd
estis. Alijs patū ē: ⁊ vos alijs estote: et vob
paratū ē. Quid est alijs estote: In⁹ humi-
liamini: qui iam vult exaltari. Intellexe-
runt ergo humilitatē futurā sibi: ⁊ correcti
sunt. Ergo et nos hoc audiam⁹: qz hoc di-
cit psalm⁹ iste: surgite posteaq̄ sedistis. S;
ne quis putet se ad hoc sedere vt honoret:
vt ostenderet quia sessionē istam humilita-
tem voluit cōmendare: ne quis se putaret
iustus esse sedere: aut ad iudicādū: aut ad
epulandū et gaudendū: ⁊ maiorem supbi-
am ibi quereret: in significatiōem hūilita-
tis addidit. Qui manducatis panē
doloris. Illi ergo māducant panē dolo-
ris: qui gemūt in ista pegrinatōe: Ipi sūt
in cōualle plorationis. Ascensionē enim
facit de⁹ in corde. Sed vbi illas disponit:
Ascensionē inquit in corde eius disposuit.
Quis: Be⁹. Si ascensionē in corde: ideo
cāvant cāticū graduū. Humiliemur in se-
culo: vt ascēdamus: Quō: Corde. Quia
ip̄a ascēsiō cordis a cōualle plorationis sur-
git: In cōualle inqt plorationis. Quomo-
do erecti sunt mōtes: sic sederūt cōualles.
Cōualles enim dicitur loca depressa ter-
rarum: colles eminentiora loca: min⁹ tamē
q̄ montes. Multū excelsa loca terrarum

montes dicitur. Parum ē: nō ait a colle
surgite: nec ait a cāpo: sed a cōualle: vt sit
aliquid humilius q̄ campus est. Si ergo
in cōualle plorationis māducas panē do-
loris: et dicis: Facte sunt mihi lachryme
mee panes die ac nocte dñi dicit mihi quo-
tidie vbi est deus tuus: bene surgis qm se-
disti. Et quasi diceret: qm surgimus: Ad-
do iubemur sedere: quādo erit nostra sur-
rectio: Quando fuit domini: Cū attende
qui te p̄cessit. Nā si nō ipsuz attendis: In-
uanū est tibi ante lucē surgere. Ipse quan-
do exaltatus est: Cū mortuus est. Ergo
⁊ tuam exaltationem post mortem spera:
in resurrectione mortuorum spera: quia
ille resurrexit et ascendit. Sed vbi dormi-
uit: In cruce. Quādo dormiuit i cruce sig-
num gestabat: immo implebat quod signi-
ficatū erat in Adā: quia cū dormiret Adā
costa illi detracta est: ⁊ Eva facta ē. Sic ⁊
dñs cū dormiret in cruce: lat⁹ eius lancea
percussus est: et sacramēta p̄fluxerūt vnde
facta est ecclesia. Ecclesia enī cū domi-
ni facta ē de latere: quō Eva illa facta ē de
latere: Sed quō illa nō est facta: nisi de la-
tere dormientis: sic ista non est facta nisi de
latere dormientis: Si ergo ille non resur-
rexit nisi mortu⁹: tu exaltatōem speras nisi
post hanc vitā. Sed vt doceat te iste psal-
mus: q̄si interrogares qm surgas: fortassis
prius q̄ sedero. Cū dederit: inquit:
somnum dilectis eius: Bar hoc er-
go deus cū dormierint dilecti eius: tūc sur-
gent dilecti ei⁹: id est christi. Dñs enī sur-
gent sed non quō dilecti eius. Omnū est
resurrectio mortuorū. Sed quid ait ap̄ls.
Omnes quidē resurgem⁹: sed nō omnes
immutabimur. Resurgūt illi ad penam:
resurgim⁹ nos quō resurrexit dñs noster:
vt sequamur caput nostrū: si membra ip-
sius sum⁹. Si autē mēbra eius sumus: tūc
sumus dilecti eius: tūc ad nos p̄inet illa
resurrectio que p̄cessit in domno: vt lux
surrexerit aī nos: nos post lucē: q̄a inua-
num est nobis ante lucē surgere: id est alti-
tudinē querere aīq̄ moriamur: cum chri-
stus lux nostra non sit exaltatus in carne:
nisi posteaq̄ mortuus est. Cōstituti ergo
membra eius: et in mēbris eius dilecti ei⁹:
cū sōnum acceperimus: tūc surgem⁹ in re-
surrectione mortuorū. Cū resurrexit iā nō
moriturus. Resurrexit Lazarus sed mori-
tura: resurrexit filius synagoga sed mo-
ritura: resurrexit filius vidue h moriturus:
resurrexit christus non moriturus. Audi

Filia isa.
f ius.

apostoli: Christus resurgens ex mortuis iam non moritur: et mors ei ultra non dominabitur. Tale spera resurrectione: et propter hoc esto christianus: non propter felicitatem terre huius. Nam si propter felicitatem vite huius vis esse christianus: quando illa lux tua non hic quesivit misericordiam felicitatem: ante lucem vis surgere: necesse est ut in tenebris perseveres. Mutare: sequere lucem tuam: Quia: Resurrexit: surge. Sede pariter et sic surge: cum dederit somnum dilectus eius. Quasi quereris iterum: quibus dilectis: **Ecce hereditas domini filii merces fructus ventris.** Quia dicit fructus ventris: parturiri sunt filii isti. Est quedam mulier in qua spiritualiter ostendit quod dictum est Eue: In genuitu parturiet. Partit enim ecclesia filios coniungit christi: et si parit parturit. In cuius cura etiam Eva mater viuorum appellata est. In membris parturientis erat ille qui dicebat: Filii mei quos iterum parturio donec christus formet in vobis. Sed non frustra parturuit: nec frustra peperit: Fuit semine sanctum in resurrectione mortuorum: Abundabit iusti qui diffusi sunt in toto orbe terrarum. Semit illos ecclesia: parturit illos ecclesia. In illa autem resurrectione mortuorum apparebit partus ecclesie: transiet dolor et gemitus. Et quod dicit: Ecce hereditas domini: filii merces fructus ventris. Huius fructus ventris: non hic fructus. Merces huius: fructus ventris. Que est ipsa merces: Ipsa merces resurgere a mortuis. Que est ipsa merces: Surgere postea quam sedisti. Que est ista merces: Letari postea quam manducasti panem doloris. Cuius ventris: Ecclesie. In cuius ventre: quia eius typum Rebecca gestabat: duo illi gemini tanquam duo populi luctabatur. Una mater in visceribus suis: dissentientes fratres nondum natos continebat. Pulsabant materna viscera: discordans internis. Gemitabat illa: vim patiebatur: si pariter discernebat quos geminos pregnans protulerat. Sic et modo fratres quod diu gemitus datus est ecclesie: quod diu parturit ecclesia: ipsi sunt intus et boni et mali. Fructus autem ventris in Jacob erat: quia ipsum dilexit misericorditer. Jacob dilexit dicit et dicit: Esau autem odio habui. Ambo de vno utero processerunt: vnus amari meruit: alius reprobari. In dilectis ergo eius fructus erit. Ergo merces fructus ventris. **Sicut sagitta in manu potentis: sic filii excussorum.** Quia enim facta est hereditas ista frater: Quia facta est tanta hereditas: de qua dicitur habet in fine: **Ecce hereditas domini filii mer**

ces fructus ventris: Excussi sunt quidam de manu domini tanquam sagitte et ierunt longe: et totam terram impleuerunt vni pullulat facti. Nam ipsa est hereditas de qua dicit: Postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam: et possessionem tuam terminos terre. Et quod ipsa possessio protendit et crescit usque ad fines terre: Quia sicut sagitta in manu potentis: sic filii excussorum. De arcu excutiunt sagitte: et quanto fortior excusserit: tanto longius vadit sagitta. Quid autem fortius excutiente domino: De arcu suo mandat apostolos suos: non potuit esse residuum quo non perveniret sagitta a tanta forti excussa: pervenit usque ad fines terre. Ideo non ultra: quia nihil est ultra generis humani. Nam tantas vires ille habet: ut etiam si ultra esset quo pertenderet sagitta: excuteret illuc sagittam. Sic autem sunt et filii excussorum: quod et illi excussi. Quisita est enim de hoc verbo etiam ab his qui ante nos ista tractarunt: quare filii excussorum dicitur: vel qui sunt intelligenti filii excussorum. Et quibusdam visus est sicut motus dicitur: filios excussorum: filios esse apostolorum. Intendat paululum caritas vestra. Quisita est quare excussi dicitur sunt apostoli: Dicitur est a quibusdam: ideo illos appellatos excussos: quia precepit eis dominus: Si exieritis de civitate in qua non audierit vos: excutite pulverem de pedibus vestris. Sed ait alius. Non ergo filii excussorum dicitur debuerunt: sed filii excutiendum. Excutientes enim illos fecit dominus quibus dicitur: Excutite pulverem de pedibus vestris: non excussos: Subtiliter quidem quasi contradicere voluit precedenti sententia: quia iam ista tractata et dicta erant: Veritatem nos quatenus adiuvat dominus querentes quod recte dici potuerint etiam excussi: quibus ait dominus: Excutite pulverem de pedibus vestris: inuenimus non absurde dici potuisse. Quis enim ipsi excuteret: seipsum excutiebatur. Hoc dico qui excutit: aut se excutit: aut aliquid aliud. Si aliquid aliud excutiat: excutiens est: excussus non est. Si autem se excutiat: et excutiens est et excussus. Intendite: bene planius dicam si potero. Si aliquid excutiat excutiens est non excussus: Si ab alio excutiat: excussus est non excutiens. Si autem excutiat seipsum: excutiens est: quia excutit se: et excussus: quia excutit a se. Querit ergo quos excusserint apostoli: vti se ipsos. A pedibus enim suis pulverem excusserunt. Sed ait aliquis. Non se excusserunt: sed pulverem. Hoc plane nec calumiose dicit. Duobus enim modis dicimus aliquid excuti: siue il-

Alia ista
f ita

uerit domū: inuanū laborauerūt edificātes eam. Et ne istā domū audiēdo paruū aliquid putares: Nisi dñs inquit custodie rit ciuitatē: inuanū laborauit qui custodit eā. Illa est ḡ dom⁹ que est ciuitas. Ipsa ḡ habet ianuā tāq̄ dom⁹: et habet portā tāq̄ ciuitas. Qui est ḡ ianuā dom⁹: ipse est porta ciuitatis. Ergo si christus porta ciuitatis: ille nō erubescit qui in christo stat et sic p̄dicat. Qui autē p̄tra christū p̄dicat: clauditur cōtra illū porta. Qui sunt isti qui cōtra christū predicāt: Qui negant: qz misse sunt sagitte de manu potentis: et puenerūt vsq̄ in fines terre: et ipsa hereditas dñi: de qua dictum est: Postula a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et possessionē tuā terminos terre. Predicātū est: auditū est anteq̄ fieret: et iam factū nolunt agnoscere. Qui disputāt ḡ cōtra christū: extra portā sunt: qz suos honores querūt: non christi. Qui autē p̄dicat in porta: christi honores querit nō suū: Et ideo qui p̄dicat in porta dicit: Nolite in me p̄sumere: nō enī per me sed per portā intrabitis. Illi autē qui volūt hoīes in seipsos p̄sumere: nolūt eos intrare per portā: non mirū si claudīt cōtra illos porta: et ociosi pulsent vt aperiat. Ad estote ḡ animo frēs p̄pter etiā crastinū sermonē ex nostra pollicitatōe adiuuāte dño vobis reddēdū ex euāgelio de colūba: In cuius noīe promisim⁹: in illi⁹ misericordia reddem⁹. S; vt possum⁹ esse idonei redditores: ne audaces fuerimus promissores: orate pro nobis.

Explicit tractatus de psalmo. CXXVI

Incipit tractatus de psalmo. CXXVII

Prefatio.

Sicut dicit ap̄s fratres carissimi: Spiritualib⁹ spiritualia cōpam⁹: Animalis autē homo nō p̄cipit q̄ sunt spūs dei: Cauēdū est ne hoīes animales nō p̄cipiētes que sunt spūs dei: scādālizent potius in hoc psalmo q̄ edificētur. Nam breuiter quāq̄ est cū cantaref audiui⁹. Quia breuis est: curro cum nō tractans: s; legēs. Et videte si talia quisq̄ cōcupierit: pro magno a deo qualia cōtinet iste psalm⁹: et forte nō qz desertus est ab illo: sed qz magis diligit nō acceperit: videritq̄ illa que hic sic audiuit esse p̄mia timētium deū: abū dare illis qui nō timēt deū: nutent gressus illius et effundant lapsu vestigia eius: et dicat in corde suo sine causa se deū timuisse: qm̄ illa dona nō meruit que

pmisit timentib⁹ se: insup et illi acceperūt: qui cū nō solū nō timuerūt: s; etiā blasphemauerūt. Videte enī quid dicat.

Expositio psalmi.

Beatissimi omnes qui timēt dñm: qui ambulant in vijs eius.

Alia lra. f manu tua rum quia.

Labores fructuū tuorū mēducabis: beat⁹ es et bene tibi erit.

Adhuc possum⁹ et hic quibus animales beatitudinē futuri seculi cogitare. Sed videte quid sequat.

Alia lra. f vitis. f abnudās. f nouelle.

Vxor tua sicut vinea fertilis: in lateribus domus tue.

Filij tui sicut nouellatio oliuay: in circuitu mense tue.

Ecce sic benedicetur homo: qui timet dñm.

Quō: Ut sit vxor ei⁹ tāq̄ vinea fertilis in laterib⁹ dom⁹ ei⁹: et filij ei⁹ circūdet in circuitu mēsa ei⁹ tanq̄ oliuay nouellatio.

Ergo pdiderūt mercedē suā: qui p̄pter deū etiā vxores ducere noluerūt: S; ait qui noluit ducere vxorē: Qualiter me deus bñdicet?

Immo vō aut sic te bñdicat: aut te nō bñdicat. Aperta dicta sentētia est: Ecce sic bñdicet hō qui timet dñm.

Quid hoc sibi ḡ vult frēs: Ne desiderādo tpālē et terrenā felicitatē pdam⁹ celestē: p̄pheta tāq̄ inuolucru nobis cōstituit.

Inuolucru hoc nescio qd̄ habet intus. Meminit autē caritas yr̄a cū supiorē psalmū vobis tractarem⁹ q̄ est ante istuz: incurrisse nos in quēdā versum obscurū: vbi dictū ē: Sicut sagitte in manu potētis: sic filij excussorū: et cū queremus: q̄ sint filij excussorū: visuz esse nobis suggerēte quātū credim⁹ dño: filios excussorum ap̄los esse dictos filios p̄phetarū.

Quare: Quia p̄phete in enigmatib⁹ locuti sūt et figuris rerū: tāq̄ mysterioz inuolucris cooperuerūt intellectū: Qui intellect⁹ pdire nō potuit ad hoīes: nisi inuolucra illa excuterent.

Quā dicti sunt illi filij excussorū: qui de p̄phetis excussis p̄fecerūt. Ergo et nos excutiam⁹ istū: ne per inuolucra fallamur: et tāgētes qd̄ intus est: et nō vidētes: dicam⁹ forte lignū p̄ auro: aut testā p̄ argēto.

Excutiam⁹ si videt caritati vestre: aderit dñs vt p̄cedat qd̄ intus est: maxime frēs mei: qz martyru natalicia celebramus.

Quāta mala passi sūt martyres: quāta exitia: q̄ta tormēta: squalores carcerū: stricuras catenay: seuiicias feray: ardorē flāmay: aculeos p̄tumeliay.

Ista oīa passi essent: nisi nescio qd̄ viderēt quo se tenderent qd̄ ad hui⁹ seculi felicitatē nō p̄tineret: Turpe est autē vt natalicia martyru cele-